

Олександр Денисюк
Острого (Україна)

ГРУШЕВСЬКІАНА В ОСТРОЗЬКІЙ АКАДЕМІЇ

Острозька академія – відроджений вищий навчальний заклад, що вважається наступником Острозької академії XVI–XVII ст. Таким чином, від початків діяльності тут було поставлено високі стандарти як наукової, так і навчальної діяльності. Спадщина М. С. Грушевського, яка в радянський період була замовчувана, по здобуттю Україною незалежності починає повертатись в наукове життя країни. Важливо зазначити, що трансляторами наукових тенденцій і, власне, вже окремого дослідницького напрямку в галузі дослідження і спадщини і персони М. Грушевського, стали українські вчені з діаспори.

Вищі навчальні заклади будучи ретрансляторами і творцями наукового продукту в цей період мали актуалізувати цю наукову тематику за допомогою як наукових досліджень, так і навчальних курсів. Саме таким шляхом і пішли науковці Острозької академії. Варто зазначити також той факт, що на розвиток грушевськіани вплинуло створення в Острозі осередку Українського історичного товариства (далі – УІТ) та прямих контактів із його очільником і одним із найбільш відомих дослідників М. Грушевського – професором Любомиром Винарем.

Відзначимо, що ще в 1996 році Острозька академія долучилась до відзначення 130-ліття від дня народження М. Грушевського. Тут, як і в інших наукових центрах, була проведена наукова конференція. Виступи, що прозвучали, у вигляді статей були опубліковані в журналі УІТ «Український історик». Спадщина М. Грушевського згадувалась в Острозькій академії й завдяки курсам з проблем історіографії, на яких студенти долучались до ви-

вчення наукового доробку вченого та аналізували рецепцію його здобутків у працях як українських, так і іноземних вчених.

Наголосимо, що хоча конкретно постать або праці вченого не досліджувались істориками з Острозької академії, ними розроблялися інші питання, пов'язані з грушевськіаною. Алла Атаманенко розглядає грушевськіану в закордонній українській історіографії та в контексті діяльності УІТ, Віталій Яремчук в роботі, присвяченій історіографії в післясталінський період, розглядає вплив праць М. Грушевського на вчених радянської України та їх наукові напрацювання. Анастасії Хеленюк розглядає рецепцію М. Грушевського в науковому доробку Любомира Р. Винара.

Отже, варто відзначити, що науковці Острозької академії активно долучилися до дослідження та популяризації грушевськіани, як за допомогою своїх досліджень, так і за допомогою навчальних курсів, через проведення відповідних конференцій та як майданчика для міжособистісної співпраці науковців із різних країн та України для дослідження вказаної теми.

Список основних джерел та літератури:

1. Атаманенко А. Є. Українське історичне товариство: ідеї, постаті, діяльність / А. Є. Атаманенко. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2010.
2. Атаманенко А. Є. Наукова ювілейна конференція в Острозі / А. Є. Атаманенко. // Український історик. – 1996. – Ч. 1-4 (128-131).
3. Хеленюк А. А. Постаті українських істориків в творчості Л. Винара / А. А. Хеленюк. // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – Острог, 2007.
4. Яремчук В. П. Минуле України в історичній науці УРСР післясталінської доби / В. П. Яремчук. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2009.